TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2026. gada 9. jūlijā*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Publiski līgumi – Direktīva 2014/24/ES – 82. pants – Konkursa procedūra – Kandidātu iepriekšēja neuzklausīšana – Anonimitātes aizsardzība – Tiesības tikt uzklausītam

Lietā C-888/24

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Supremo Tribunal Administrativo* (Augstākā administratīvā tiesa, Portugāle) iesniegusi ar 2024. gada 28. novembra lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2024. gada 20. decembrī, tiesvedībā

Adão da Fonseca-Engenheiros Consultores, Lda

pret

Metro do Porto, S.A.,

Betar Consultores, Lda,

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. Likurgs [*C. Lycourgos*] (referents), tiesneši O. Spinjana-Matei [*O. Spineanu-Matei*], S. Rodins [*S. Rodin*], N. Pisarra [*N. Piçarra*] un N. Fengers [*N. Fenger*],

ģenerāladvokāts: A. Bjondi [*A. Biondi*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko snieguši:

– *Adão da Fonseca-Engenheiros Consultores, Lda*, vārdā – *F. Vellozo Ferreira*, *advogado*,

– *Metro do Porto, S.A.*, vārdā – *D. Castro Neves*, *P. Fernández Sánchez*, *M. Gorjão-Henriques* un *A. Saavedra*, *advogados*,

– Portugāles valdības vārdā – *P. Barros da Costa* un *F. Batista*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – portugāļu.

– Eiropas Komisijas vārdā – *A. Biolan*, *I. Melo Sampaio* un *G. Wils*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2026. gada 26. marta tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt 80. un 82. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK (OV 2014, L 94, 65. lpp.), kas grozīta ar Komisijas Deleģēto regulu (ES) 2019/1828 (2019. gada 30. oktobris) (OV 2019, L 279, 25. lpp.) (turpmāk – Direktīva 2014/24).

2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *Adão da Fonseca-Engenheiros Consultores, Lda* (turpmāk – sabiedrība prasītāja pamatlietā) un *Metro do Porto, S.A.* (turpmāk – līgumslēdzēja iestāde) un *Betar Consultores, Lda* par tādas konkursa procedūras likumību, kuras noslēgumā prasītājas pamatlietā projekts netika pieņemts.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Direktīva 2014/24

3 Direktīvas 2014/24 1. panta 1. punktā noteikts:

“Šajā direktīvā ir paredzēti noteikumi par līgumslēdzēju iestāžu rīkoto iepirkumu procedūrām attiecībā uz publiskiem līgumiem, kā arī metu konkursiem, par kuru vērtību paredz, ka tā nav mazāka par 4. pantā noteiktajām robežvērtībām.”

4 Šīs direktīvas 2. panta 1. punktā paredzēts:

“Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

[..]

21. “metu konkursi” ir tās procedūras, kas līgumslēdzējai iestādei dod iespēju iegūt plānu vai metu, kuru žūrija atlasījusi konkursā ar godalgu piešķiršanu vai bez tās, galvenokārt pilsētu un lauku plānošanas, arhitektūras un inženiertehniskās projektēšanas vai datu apstrādes jomā;

[..].”

5 Saskaņā ar minētās direktīvas 4. pantu:

"Šo direktīvu piemēro iepirkumiem, kuru paredzamā vērtība bez pievienotās vērtības nodokļa (PVN) ir vienāda ar šādām robežvērtībām vai tās pārsniedz:

[..]

b) [139 000 EUR] publiskiem piegādes un pakalpojumu līgumiem, kuru slēgšanas tiesības piešķir centrālās pārvaldes iestādes, un metu konkursos, kurus organizē minētās iestādes; [..]

c) [214 000 EUR] publiskiem piegādes un pakalpojumu līgumiem, kuru slēgšanas tiesības piešķir centrālās pārvaldes iestāžu padotībā esošas līgumslēdzējas iestādes, un metu konkursos, kurus organizē šādas iestādes; [..].

[..]"

6 Šīs pašas direktīvas 7. pantā paredzēts:

"Šo direktīvu nepiemēro publiskajiem līgumiem un metu konkursiem, kuru slēgšanas tiesības saskaņā ar [Eiropas Parlamenta un Padomes] Direktīvu 2014/25/ES [(2014. gada 26. februāris) par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/17/EK (OV 2014, L 94, 243. lpp.)] piešķir vai kurus rīko līgumslēdzējas iestādes, kas īsteno vienu vai vairākas no minētās direktīvas 8.–14.pantā noteiktajām darbībām, un kuru slēgšanas tiesības piešķir, lai veiktu šādas darbības, [..]."

7 Saskaņā ar Direktīvas 2014/24 18. panta 1. punktu:

"Līgumslēdzējas iestādes nodrošina vienlīdzīgu un nediskriminējošu attieksmi pret visiem ekonomikas dalībniekiem un rīkojas pārredzami un samērīgi.

[..]"

8 Šīs direktīvas 36. panta 5. punktā paredzēts:

"Ja līgumslēdzējas iestādes atsāk konkursu par konkrētiem līgumiem saskaņā ar 4. punkta b) apakšpunktu, tās informē pretendentus par datumu un laiku, kad tās paredzējušas apkopot informāciju, kas vajadzīga, lai izveidotu piedāvājumus, kuri pielāgoti konkrēta līguma prasībām, un dod pretendentiem iespēju neatļaut šādu informācijas apkopošanu.

Līgumslēdzējas iestādes paredz adekvātu laikposmu no paziņojuma līdz informācijas faktiskajai apkopošanai.

Pirms līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas līgumslēdzējas iestādes attiecīgajam pretendentam uzrāda apkopoto informāciju, lai dotu iespēju apstrīdēt vai apstiprināt, ka šādi sagatavotajā piedāvājumā nav nekādu būtisku kļūdu."

9 Minētās direktīvas 41. pantā noteikts:

"Ja kandidāts vai pretendents, vai uzņēmums, kas saistīts ar kandidātu vai pretendentu, ir konsultējis līgumslēdzēju iestādi – saistībā ar 40. pantu vai ne – vai ir bijis citādā ziņā iesaistīts iepirkuma procedūras sagatavošanā, līgumslēdzēja iestāde piemēro atbilstīgus pasākumus, lai nodrošinātu, ka minētā kandidāta vai pretendenta dalības dēļ netiek izkropļota konkurence.

Šādi pasākumi ietver būtiskas informācijas paziņošanu pārējiem kandidātiem un pretendentiem, kura sniegta saistībā ar kandidāta vai pretendenta iesaistīšanos iepirkuma procedūras sagatavošanā, un atbilstīgu termiņu noteikšanu piedāvājumu saņemšanai. Attiecīgo kandidātu vai pretendentu izslēdz no procedūras tikai tad, ja nav citu iespēju nodrošināt, ka tiek ievērots vienlīdzīgas attieksmes princips.

Pirms šādas izslēgšanas kandidātiem vai pretendentiem dod iespēju pierādīt, ka viņu iesaistīšanās iepirkuma procedūras sagatavošanā nevar izkropļot konkurenci. Piemērotos pasākumus dokumentē individuālā ziņojumā, kā noteikts 84. pantā."

10 Saskaņā ar šī paša likuma 69. panta 1. un 4. punktu:

"1. Ja piedāvājumi attiecībā uz būvdarbiem, piegādēm vai pakalpojumiem šķiet nepamatoti lēti, līgumslēdzēja iestāde prasa, lai ekonomikas dalībnieki paskaidrotu cenu vai izmaksas, kas norādītas piedāvājumā.

[..]

4. Ja līgumslēdzēja iestāde konstatē, ka piedāvājums ir nepamatoti lēts, jo pretendents ir saņēmis valsts atbalstu, piedāvājumu šā iemesla dēļ vien var noraidīt tikai pēc apspriešanās ar pretendentu, ja pretendents nevar līgumslēdzējas iestādes noteiktā pietiekamā termiņā pierādīt, ka attiecīgais atbalsts bija saderīgs ar iekšējo tirgu LESD 107. panta nozīmē. Ja līgumslēdzēja iestāde noraida piedāvājumu minēto apstākļu dēļ, tā par to informē [Eiropas] Komisiju."

11 Direktīvas 2014/24 78.–82. pants veido šīs direktīvas III sadaļas "Īpaši iepirkuma režīmi" II nodaļu "Metu konkursu noteikumi".

12 Minētās direktīvas 78. pantā paredzēts:

"Šo nodaļu piemēro:

a) metu konkursiem, ko rīko kā tādas procedūras sastāvdaļu, kas noslēdzas ar publiska pakalpojumu līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu;

b) metu konkursiem, kuros paredzētas godalgas vai maksājumi dalībniekiem.

[..]"

13 Šīs pašas direktīvas 80. panta 1. punkts noteic:

"Organizējot metu konkursus, līgumslēdzējas iestādes piemēro procedūras, kas ir pielāgotas I sadaļas un šīs nodaļas noteikumiem."

14 Direktīvas 2014/24 82. pantā paredzēts:

"1. Žūrija savos lēmumos vai atzinumos ir neatkarīga.

2. Kandidātu iesniegtos plānus un projektus žūrija izskata anonīmi un pamatojoties vienīgi uz kritērijiem, kas norādīti paziņojumā par konkursu.

3. Projektiem piešķirtās vietas, ko nosaka, izvērtējot katru projektu, žūrija ieraksta protokolā, ko paraksta tās locekļi, pievienojot žūrijas piezīmes un jautājumus, par kuriem varētu būt vajadzīgi precizējumi.

4. Kamēr žūrija nav sniegusi atzinumu vai pieņēmusi lēmumu, ievēro anonimitāti.

5. Vajadzības gadījumā kandidātus var aicināt atbildēt uz jautājumiem, ko žūrija ir ierakstījusi protokolā, lai precizētu kādu projekta aspektu.

6. Žūrijas locekļu un kandidātu sarunas protokolē pilnā apjomā."

15 Saskaņā ar Direktīvas 2014/24 V pielikuma E daļu šīs direktīvas 79. panta 1. punktā minētajos paziņojumos par metu konkursiem tostarp ir jānorāda kritēriji, kas tiks piemēroti, novērtējot projektus, un jānorāda, vai atlases komisijas lēmums ir saistošs attiecīgajai līgumslēdzējai iestādei un vai līgumi, kas sekos metu konkursam, tiks piešķirti šī konkursa uzvarētājam vai veiksmīgajiem kandidātiem.

Direktīva 2014/25

16 Direktīvas 2014/25, kas grozīta ar Komisijas Deleģēto regulu (ES) 2019/1829 (2019. gada 30. oktobris) (OV 2019, L 279, 27. lpp.), (turpmāk – Direktīva 2014/25), 2. pantā paredzēts:

"Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

[..]

17) "metu konkursi" ir tās procedūras, kas līgumslēdzējam dod iespēju iegūt plānu vai metu, kuru žūrija atlasījusi konkursā ar godalgu piešķiršanu vai bez tās, galvenokārt pilsētu un lauku plānošanas, arhitektūras, inženiertehniskās projektēšanas vai datu apstrādes jomā.

[..]"

17 Šīs direktīvas 11. pantā paredzēts:

"Šī direktīva attiecas uz tādu tīklu nodrošināšanu un ekspluatāciju, kas iedzīvotājiem sniedz pakalpojumus dzelzceļu, automatizēto sistēmu, tramvaju, trolejbusu, autobusu vai trošu transporta jomā.

Attiecībā uz transporta pakalpojumiem uzskata, ka tīkls pastāv, ja pakalpojumu sniedz saskaņā ar dalībvalsts kompetentās iestādes noteiktiem darbības nosacījumiem, piemēram, nosacījumiem par apkalpojamiem maršrutiem, piedāvājamo pakalpojumu apjomu vai to sniegšanas biežumu."

18 Minētās direktīvas 15. pantā noteikts:

"Ja vien 18.–23. pantā paredzētie izņēmumi vai 34. pants nenosaka citādi, attiecībā uz konkrētās darbības veikšanu šo direktīvu piemēro iepirkumiem, kuru paredzamā vērtība bez pievienotās vērtības nodokļa (PVN) ir vienāda ar šādām robežvērtībām vai tās pārsniedz:

a) [428 000 EUR] piegādes un pakalpojumu līgumiem, kā arī metu konkursiem;

[..].”

19 Tās pašas direktīvas 36. panta 1. punktā paredzēts:

“Līgumslēdzēji nodrošina vienlīdzīgu un nediskriminējošu attieksmi pret visiem ekonomikas dalībniekiem un rīkojas pārredzami un samērīgi.

[..]”

20 Direktīvas 2014/25 95.–98. pants veido šīs direktīvas III sadaļas “Īpaši iepirkuma režīmi” II nodaļu “Metu konkursu noteikumi”.

21 Minētās direktīvas 95. pantā paredzēts:

“1. Šo nodaļu piemēro metu konkursiem, ko rīko saistībā ar pakalpojumu līguma iepirkuma procedūru, ar noteikumu, ka līguma paredzamā vērtība bez PVN, ieskaitot visas iespējamās godalgas vai maksājumus dalībniekiem, ir vienāda ar 15. panta a) punktā noteikto summu vai to pārsniedz.

2. Šo nodaļu piemēro visiem metu konkursiem, ja dalībniekiem paredzēto konkursa godalgu un maksājumu kopējā summa, ietverot tā pakalpojumu līguma kopējo vērtību bez PVN, ko pēc tam varētu noslēgt saskaņā ar 50. panta j) punktu, ja līgumslēdzējs paziņojumā par konkursu nav izslēdzis šāda līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu, ir vienāda ar 15. panta a) punktā noteikto summu vai to pārsniedz.”

22 Šīs pašas direktīvas 97. panta 1. punkts noteic:

“Organizējot metu konkursus, līgumslēdzēji piemēro procedūras, kas ir pielāgotas I sadaļai un šai nodaļai.”

23 Direktīvas 2014/25 98. pantā paredzēts:

“1. Žūrija savos lēmumos vai atzinumos ir neatkarīga.

2. Kandidātu iesniegtos plānus un projektus žūrija izskata anonīmi un pamatojoties vienīgi uz kritērijiem, kas norādīti paziņojumā par konkursu.

3. Projektiem piešķirtās vietas, ko nosaka, izvērtējot katru projektu, žūrija ieraksta protokolā, ko paraksta tās locekļi, pievienojot žūrijas piezīmes un jautājumus, par kuriem varētu būt vajadzīgi precizējumi.

4. Kamēr žūrija nav sniegusi atzinumu vai pieņēmusi lēmumu, ievēro anonimitāti.

5. Vajadzības gadījumā kandidātus var aicināt atbildēt uz jautājumiem, ko žūrija ir ierakstījusi protokolā, lai precizētu kādus projekta aspektus.

6. Žūrijas locekļu un kandidātu sarunas protokolē pilnā apjomā.”

Portugāles tiesības

Administratīvā procesa kodekss

24 *Código de Procedimento Administrativo* (Administratīvā procesa kodekss), redakcijā, kas piemērojama pamatlietā, 121. pantā "Tiesības uz iepriekšēju uzklausīšanu" noteikts:

"1. Neskarot 124. pantu, ieinteresētajām personām ir tiesības tikt uzklausītām procedūrā pirms galīgā lēmuma pieņemšanas, un tās jo īpaši ir jāinformē par tā iespējamo nozīmi.

2. Īstenojot tiesības tikt uzklausītam, ieinteresētās personas var paust viedokli par visiem jautājumiem, kas ir būtiski lēmuma pieņemšanai attiecībā uz faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem, kā arī lūgt veikt papildu pasākumus un pievienot dokumentus.

3. Kompetentā iestāde var veikt tikai vienu iepriekšēju uzklausīšanu, kurā tai ir jāietver visi faktiskie un tiesiskie apstākļi, kas pamato lēmuma iespējamo nozīmi.

[..]"

25 Saskaņā ar Administratīvā procesa kodeksa 124. pantu "Atbrīvojums no ieinteresēto personu uzklausīšanas", redakcijā, kas ir piemērojama pamatlietā:

"1. Procesa virzītājs drīkst nerīkot ieinteresēto personu uzklausīšanu, ja:

a) lēmums ir steidzams;

b) ieinteresētās personas ir lūgušas iepriekšējā panta 2. punktā minēto atlikšanu, un tām piedēvējama iemesla dēļ nebija iespējams noteikt jaunu datumu saskaņā ar tā paša panta 3. punktu;

c) ir pamatoti paredzams, ka pienācīga rūpība varētu apdraudēt lēmuma izpildi vai lietderību;

d) to personu skaits, kuras jāuzklausa, ir tāds, ka uzklausīšana kļūst nepraktiska, un tādā gadījumā, ja tas ir iespējams, ir jārīko sabiedriskā apspriešana vispiemērotākajā veidā;

e) ieinteresētās personas tiesvedībā jau ir izteikušās par jautājumiem, kas attiecas uz lēmumu, un par iesniegtajiem pierādījumiem;

f) tiesvedības apstākļi noved pie tā, ka tiek pieņemts lēmums, kas ir pilnībā labvēlīgs ieinteresētajām personām.

2. Iepriekšējā punktā minētajās situācijās galīgajā lēmumā ir jānorāda iemesli, kāpēc uzklausīšana nav notikusi."

Publisko iepirkumu kodekss

26 *Código dos Contratos Públicos* (Publisko iepirkumu kodekss), redakcijā, kas piemērojama faktiem pamatlietā (turpmāk – *CCP*), 219.-A pantā noteikts:

"1. Projektēšanas konkursa mērķis ir atlasīt vienu vai vairākus projektēšanas darbus pamatprogrammas vai līdzīgas programmas līmenī, it īpaši mākslas, telpiskās plānošanas, pilsētplānošanas, arhitektūras, inženierijas vai datu apstrādes jomās.

[..]

6. Formalitātes, kas piemērojamas publiskā konkursa procedūrām, slēgtiem konkursiem ar priekšatlasi un vienkāršotiem projektu konkursiem, ir noteiktas šajā nodaļā, savukārt pārējie šī kodeksa noteikumi par līgumu sagatavošanu ir piemērojami pakārtoti."

27 *CCP* 219.-B panta 2. punktā paredzēts:

"Neatkarīgi no izvēlētās kārtības kandidātu, kas veic iesniegtos projektēšanas darbus, identitāti var uzzināt un atklāt tikai pēc 219.-I panta 1. punktā minētā ziņojuma sagatavošanas."

28 *CCP* 219.-F pantā noteikts:

"1. Dokumenti, kas atspoguļo projektēšanas darbus, ir jāizstrādā un jāiesniedz tā, lai nodrošinātu kandidātu pilnīgu un absolūtu anonimitāti, neietverot nevienu elementu, kas tieši vai netieši ļautu identificēt to autoru vai autorus.

2. Konkursa žūrija novērtē projektēšanas darbus un sagatavo ziņojumu, ko paraksta visi tās locekļi un kurā pamatoti norāda:

a) iesniegto projektēšanas darbu klasifikāciju saskaņā ar atlases kritērijiem, kas noteikti atsauces norādījumos;

b) tādu projektēšanas darbu izslēgšanu, kas iesniegti, pārkāpjot jebkādus noteikumus par to noformējumu.

3. Konkursa atlases komisija var uzzināt kandidātu identitāti tikai pēc tam, kad tā ir pilnībā ievērojusi iepriekšējā punktā paredzētos noteikumus.

4. Ar nosacījumu, ka tas ir paredzēts atsauces norādījumos, žūrija var lūgt kandidātiem skaidrojumus par viņu darbu vai organizēt projektēšanas darbu demonstrējumu vai eksperimentu posmu, lai novērtētu piedāvāto risinājumu atbilstību atsauces norādījumiem, piemērotību vai īstenojamību.

5. Ja tiek veikti iepriekšējā punktā minētie pasākumi, atlases komisija sagatavo jaunu ziņojumu, kurā atspoguļo to rezultātus un piedāvā kandidātu galīgo sarindojumu."

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

29 2021. gada 10. martā līgumslēdzēja iestāde nolēma publicēt paziņojumu par konkursu, lai atlases komisija (turpmāk – atlases komisija) atlasītu trīs tilta pār Douru [*Douro*] upi projektus, lai pēc tam uzņēmumam, kas iesniedzis vienu no šiem trim projektiem, tieši piešķirtu pakalpojumu publiskā iepirkuma līgumu par šī tilta īstenošanas projekta izstrādi.

30 No konkursa specifikācijām izriet, ka atlases komisijas lēmumi par šādi iesniegto projektu klasifikāciju vai to izslēgšanu ir saistoši līgumslēdzējai iestādei un nevar tikt grozīti, tiklīdz ir zināma kandidātu identitāte, ja vien konkurss netiek atcelts. Atlases komisija var pieprasīt no kandidātiem visus paskaidrojumus, ko tā uzskata par vajadzīgiem attiecībā uz viņu iesniegtajiem projektiem. Kad kandidāti sniedz šos paskaidrojumus, ir pilnībā jāievēro viņu anonimitāte. Atlases komisijas galīgajā ziņojumā šie projekti, norādot pamatojumu, klasificēti saskaņā ar konkursa specifikācijās paredzētajiem atlases kritērijiem, un vienlaikus tiek izslēgti tie, uz kuriem attiecas kāds no šajās specifikācijās paredzētajiem izslēgšanas iemesliem. Pretendenti, kuru projekti ir ierindoti pirmajās trijās vietās, saņem prēmiju attiecīgi 150 000 EUR, 100 000 EUR un 50 000 EUR un tiek atlasīti dalībai tiešās piešķiršanas procedūrā, kuras laikā viņi tiek aicināti iesniegt piedāvājumu saskaņā ar šai procedūrai raksturīgajām specifikācijām.

31 2021. gada 18. oktobrī līgumslēdzēja iestāde nolēma atlasīt trīs kandidātu projektus atbilstoši atlases komisijas iesniegtajam ziņojumam. Sabiedrības, kas ir prasītāja pamatlietā, iesniegtais projekts nebija viens no šiem trim projektiem. Tā arī noteica pakalpojumu līguma tiešas piešķiršanas procedūras pamatcenu, lai izstrādātu tilta pār Douru upi izpildes projektu, 2 800 000 EUR apmērā.

32 2021. gada 25. un 27. oktobrī šī sabiedrība prasītāja pārsūdzēja atlases komisijas ziņojumu tās priekšsēdētājam un saskaņā ar tās tiesībām uz iepriekšēju uzklausīšanu lūdza veikt atkārtotu tās iesniegtā projekta izvērtējumu un grozīt tai piešķirtos punktus, vienlaikus lūdzot šajā projektā ieviest tehniskus grozījumus.

33 2021. gada 2. novembrī līgumslēdzēja iestāde uzskatīja, pirmkārt, ka atlases komisijas lēmumu tā varētu atcelt tikai tad, ja šajā lēmumā būtu pieļautas nelikumības vai acīmredzamas kļūdas vērtējumā, bet šajā gadījumā tas tā nebija. Otrkārt, tā norādīja, ka projekts, kuru atlases komisija nebija izvēlējusies pirms kandidātu anonimitātes atcelšanas, vairs nevarēja tikt izraudzīts, līdz ar to pieprasīt šī projekta atkārtotu izvērtēšanu būtu prettiesiski.

34 2022. gada 21. martā līgumslēdzēja iestāde noslēdza līgumu par tilta pār Douru upi izpildes projekta sagatavošanu ar konsorciju, ko veidoja citas sabiedrības, nevis prasītāja sabiedrība pamatlietā.

35 *Tribunal Administrativo e Fiscal do Porto – Juízo de Contratos Públicos* (Portu Administratīvā un nodokļu tiesa, Publisko iepirkumu nodaļa, Portugāle) ar 2023. gada 21. septembra spriedumu noraidīja sabiedrības, kas ir prasītāja pamatlietā, prasību, ar kuru tā tostarp lūdza atcelt atlases komisijas ziņojumu, līgumslēdzējas iestādes lēmumu un ar izraudzīto pretendentu noslēgto līgumu par tilta pār Douru upi izpildes projekta sagatavošanu.

36 Ar 2023. gada 15. decembra spriedumu *Tribunal Central Administrativo Norte* (Ziemeļu Centrālā administratīvā tiesa, Portugāle) noraidīja prasītājas pamatlietā apelācijas sūdzību par šo spriedumu.

37 Šī sabiedrība prasītāja par šo spriedumu iesniedza prasību veikt pārskatīšanu *Supremo Tribunal Administrativo* (Augstākā administratīvā tiesa, Portugāle), kas ir iesniedzējtiesa.

38 Pirmām kārtām, šī tiesa uzskata, no vienas puses, ka pamatlietā aplūkotā procedūra ir konkursa procedūra Direktīvas 2014/24 izpratnē, nevis jaukta procedūra, kuras laikā piedāvājumu atlases pirmajam posmam noteikti seko otrais posms, kurā tiek izraudzīts viens no šiem piedāvājumiem. Šajā ziņā tā norāda, ka šīs konkursa procedūras galvenais mērķis nav noslēgt līgumu, bet tikai izvēlēties vienu vai vairākus plānus vai projektus arhitektūras vai inženierijas jomā.

39 No otras puses, minētā tiesa norāda, ka pamatlieta neattiecas uz vēlāku attiecīgā pakalpojumu publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru, kas notika pēc pienācīgas procedūras.

40 Otrām kārtām, šī pati tiesa jautā, vai konkursa kandidātiem ir jāatzīst tiesības tikt uzklausītiem šī konkursa atlases komisijā pirms tās lēmuma pieņemšanas.

41 Šajā ziņā iesniedzējtiesa norāda, pirmkārt, ka, lai gan saskaņā ar Portugāles tiesībām ieinteresēto personu uzklausīšana ir būtisks jebkura administratīvā procesa posms, iepriekšējas uzklausīšanas neesība noteiktos pienācīgi pamatotos gadījumos var tikt uzskatīta par atbilstošu šīm tiesībām.

42 Otrkārt, šī tiesa uzsver – varētu būt, ka konkursa dalībnieku iepriekšēja uzklausīšana būtu jāizslēdz, pamatojoties uz to, ka tā apdraudētu šo dalībnieku anonimitātes pamatprincipu, jo šo dalībnieku identitāti drīkst atklāt tikai pēc šī konkursa atlases komisijas ziņojuma sagatavošanas.

43 Ņemot to vērā, minētā tiesa uzsver, ka saskaņā ar Direktīvas 2014/24 82. panta 3.–6. punktu konkursa atlases komisija var saņemt skaidrojumus par kandidātu projektiem pirms ziņojuma sagatavošanas un to protokolēt, ja vien tiek ievērota šo kandidātu anonimitāte. Šāda iespēja ir pārņemta *CCP* 219.-F pantā, kas arī ļauj konkursa atlases komisijai sagatavot jaunu ziņojumu pēc tās saņemtajiem skaidrojumiem.

44 Turklāt, lai gan Portugāles tiesībās konkursa procedūrai nav paredzēts neviens īpašs noteikums par kandidātu iepriekšēju uzklausīšanu, šī uzklausīšana tomēr ir paredzēta atklāto procedūru vispārējā sistēmā, uz kuru pakārtoti ir atsauce *CCP* 219.-A panta 6. punktā, jo šāda atsauce ir paredzēta arī Direktīvas 2014/24 80. panta 1. punktā.

45 Šī pati tiesa uzskata, ka šādos apstākļos ir jānosaka, vai konkursa dalībniekiem ir jābūt tiesībām tikt uzklausītiem pirms tam, kad šī konkursa atlases komisija sarindojusi tai iesniegtos plānus vai projektus.

46 Šādos apstākļos *Supremo Trimunal Administrativo* (Augstākā administratīvā tiesa, Portugāle) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

"Vai Direktīvas 2014/24 82. panta 4. punktā noteiktais kandidātu anonimitātes noteikums saistībā ar sarunu iespēju starp žūriju un kandidātiem precizējumu saņemšanai par iesniegtajiem metiem, kā paredzēts šī paša panta 5. un 6. punktā, un ar atsauci uz I sadaļas noteikumiem minētās direktīvas 80. panta 1. punktā, jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tas, ka attiecīgo personu iepriekšēja uzklausīšana ir obligāta starpposma procedūra?"

Par prejudiciālo jautājumu

Par pieņemamību

47 Pirmkārt, līgumslēdzēja iestāde atsaucas uz uzdotā jautājuma nepieņemamību trīs iemeslu dēļ. Vispirms, tā kā konkursa atlases komisijas vērtējums ir jāveic, stingri ievērojot anonimitātes principu, lai gan šajā gadījumā konkursa dalībnieku anonimitāte esot atcelta, sabiedrības, kas ir prasītāja pamatlietā, tiesību tikt uzklausītai atlases komisijā atzīšanai vairs nevarētu būt nekādas praktiskas sekas. Turpinājumā, pat ja šī sabiedrība prasītāja būtu tikusi uzklausīta, konkursa rezultāts būtu bijis identisks, jo Portugāles tiesas neesot konstatējušas nevienu kļūdu atlases komisijas vērtējumā. Visbeidzot, mēģinot, lai atlases komisija atzītu tiesības tikt uzklausītai, minētās sabiedrības prasītājas mērķis esot vienīgi iegūt iespēju grozīt tās projekta saturu, bet Savienības tiesībās to darīt esot aizliegts.

48 Jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru uz jautājumiem par Savienības tiesību interpretāciju, ko valsts tiesa uzdevusi saistībā ar pašas noteikto tiesisko regulējumu un faktiskajiem apstākļiem, kuru pareizība Tiesai nav jāpārbauda, attiecas nozīmīguma prezumpcija. Tiesa var noraidīt valsts tiesas iesniegto lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu tikai tad, ja ir acīmredzams, ka lūgtajai Savienības tiesību interpretācijai nav nekāda sakara ar pamatlietas faktisko situāciju vai tās priekšmetu, vai arī gadījumos, kad izvirzītā problēma ir hipotētiska, vai kad Tiesai nav zināmi faktiskie un tiesiskie apstākļi, kas nepieciešami, lai sniegtu noderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (spriedums, 2026. gada 17. marts, *Županijsko državno odvjetništvo*, C-8/24, EU:C:2026:210, 55. punkts un tajā minētā judikatūra).

49 Šajā gadījumā ir jāuzsver, pirmkārt, ka pamatlietā aplūkotā lēmuma atcelšanas gadījumā nevar izslēgt, ka var tikt izveidota jauna atlases komisija, lai no jauna novērtētu kandidātu iesniegtos projektus, stingri ievērojot viņu anonimitāti.

50 Otrkārt, pat pieņemot, ka tiesību tikt uzklausītam pārkāpums izraisa attiecīgā lēmuma atcelšanu tikai tad, ja šī pārkāpuma neesamības gadījumā šim lēmumam varētu būt citāds saturs, Tiesai šajā ziņā iesniedzējtiesas vērtējums nav jāaizstāj ar savējo.

51 Treškārt, pieņemot, ka sabiedrības prasītājas pamatlietā izvirzītais mērķis ir vienīgi iegūt iespēju grozīt tās projekta saturu, bet šķiet, ka no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu tas neizriet, tomēr jautājums par to, vai Savienības tiesības nepieļauj kandidātu uzklausīšanu, kam ir šāds mērķis, ietilpst atbilstošo Savienības tiesību normu interpretācijā un tādējādi attiecas uz uzdotā jautājuma izskatīšanu pēc būtības.

52 No tā izriet, ka līgumslēdzējas iestādes izvirzītās iebildes par nepieņemamību nevar tikt apmierinātas.

53 Otrām kārtām, kā ģenerāladvokāts ir uzsvēris secinājumu 11. punktā, uzdotais jautājums attiecas uz Direktīvas 2014/24 80. un 82. panta interpretāciju, savukārt pamatlietā aplūkotā konkursa mērķis bija izstrādāt tilta pār Douru upi plānu pēc tās sabiedrības pieprasījuma, kas ir atbildīga par Portu metro infrastruktūras pārvaldību.

54 Tātad nav izslēgts, ka šis konkurss ietilpst nevis Direktīvas 2014/24, bet gan Direktīvas 2014/25 piemērošanas jomā.

55 Proti, no Direktīvas 2014/24 7. panta izriet, ka tās piemērošanas jomā neietilpst publiskie iepirkumi pārvadājumu pakalpojumu nozarē, kā tas ir definēts Direktīvas 2014/25 11. pantā (spriedums, 2022. gada 1. augusts, *Roma Multiservizi et Rekeep*, C-332/20, EU:C:2022:610, 64. punkts).

56 Direktīvas 2014/25 11. panta pirmajā daļā ir precizēts, ka "šī direktīva attiecas uz tādu tīklu nodrošināšanu un ekspluatāciju, kas iedzīvotājiem sniedz pakalpojumus dzelzceļu, automatizēto sistēmu, tramvaju, trolejbusu, autobusu vai trošu transporta jomā". Atbilstoši šī panta otrajai daļai transporta pakalpojumu tīkls pastāv, ja pakalpojumu sniedz saskaņā ar dalībvalsts kompetentās iestādes noteiktiem darbības nosacījumiem, piemēram, nosacījumiem par apkalpojamiem maršrutiem, piedāvājamo pakalpojumu apjomu vai to sniegšanas biežumu.

57 Tā kā lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu nav precizēts, kādam lietojumam ir paredzēts tas tilts pār Douru upi, kura projektētais plāns ir pamatlietā aplūkotā konkursa priekšmets, šis lēmums neļauj noteikt, vai ir pamatlietā piemērojama Direktīva 2014/24 vai, gluži pretēji, ir jāpiemēro Direktīva 2014/25.

58 Tomēr jākonstatē, ka Direktīvas 2014/25 97. un 98. pants būtībā atbilst Direktīvas 2014/24 80. un 82. pantam (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2018. gada 20. septembris, *Rudigier*, C-518/17, EU:C:2018:757, 44. punkts, un 2022. gada 10. novembris, *Taxi Horn Tours*, C-631/21, EU:C:2022:869, 39. punkts).

59 Šādos apstākļos uzdotajam jautājumam joprojām ir nozīme pamatlietas atrisināšanā pat gadījumā, ja uz šajā lietā aplūkoto konkursu attiecas pirmā no šīm direktīvām.

60 Trešām kārtām, no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem izriet, ka pamatlietā aplūkotā konkursa procedūra attiecas uz summu, kas pārsniedz attiecīgi Direktīvas 2014/24 4. pantā un Direktīvas 2014/25 15. un 95. pantā noteiktās robežvērtības.

61 Tāpēc uzdotais jautājums ir pieņemams.

Par lietas būtību

62 Ar uzdoto jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīvas 2014/24 80. un 82. pants jāinterpretē tādējādi, ka tiem ir pretrunā tas, ka konkursa dalībnieki var prasīt, lai šī konkursa atlases komisija tos uzklausa, pirms tā galīgi klasificē viņu iesniegtos plānus vai projektus.

63 Vispirms, kā atgādināts šī sprieduma 48. punktā, tiesisko regulējumu un faktiskos apstākļus nosaka iesniedzējtiesa uz savu atbildību. Tātad Tiesai nav jāapšauba, kā to ierosina sabiedrība prasītāja pamatlietā, šīs tiesas konstatējums, ka pamatlietā aplūkotā tiesvedība ir konkursa procedūra Direktīvas 2014/24 2. panta 1. punkta 21. apakšpunkta izpratnē.

64 Ņemot vērā šo ievada precizējumu, ir jāuzsver, pirmām kārtām, ka nevienā no Direktīvas 2014/24 III sadaļas II nodaļā, kas ir veltīta tieši konkursiem, ietvertajām tiesību normām konkursa kandidātam nav garantētas tiesības tikt uzklausītam šī konkursa atlases komisijā, pirms tā sagatavojusi savu klasifikāciju.

65 Lai gan ir taisnība, ka šīs direktīvas 82. panta 5. punktā ir precizēts, ka konkursa atlases komisija vajadzības gadījumā var uzaicināt kandidātu atbildēt uz jautājumiem, kurus atlases komisija ir fiksējusi savā protokolā, lai noskaidrotu dažus šī kandidāta projekta aspektus, šādu lūgumu sniegt

paskaidrojumus tomēr var izteikt tikai minētā atlases komisija, ja tā to uzskata par nepieciešamu. Tādējādi šajā tiesību normā konkursa kandidātiem nav piešķirtas nekādas tiesības tikt uzklausītiem vienā un tajā pašā atlases komisijā.

66 Otrām kārtām, no Direktīvas 2014/24 80. panta 1. punkta izriet, ka līgumslēdzējām iestādēm ir jāorganizē metu konkursi, piemērojot procedūras, kas ir pielāgotas ne tikai šīs direktīvas III sadaļas II nodaļas noteikumiem, bet arī noteikumiem, kas ietverti tās I sadaļā, kas veltīta piemērošanas jomai, definīcijām un vispārējiem principiem, kas attiecas uz publiskajiem līgumiem un metu konkursiem.

67 Šajā ziņā jānorāda, pirmkārt, ka šīs direktīvas I sadaļā nav nevienas tiesību normas, kurā būtu paredzēts, ka konkursa kandidāti vai publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūras pretendenti tiek uzklausīti atlases komisijā vai attiecīgajā līgumslēdzējā iestādē, pirms šī atlases komisija vai līgumslēdzēja iestāde pieņēmusi savu lēmumu.

68 Otrkārt, Direktīvas 2014/24 18. pantā, kas ietilpst minētajā I sadaļā, ir nostiprināti vienlīdzīgas attieksmes un pārskatāmības principi līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrās.

69 No šiem principiem izriet, ka līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūras nosacījumiem un kārtībai ir jābūt formulētiem skaidri, precīzi un nepārprotami paziņojumā par līgumu vai iepirkuma procedūras specifikācijās un ka principā sarunas starp attiecīgo līgumslēdzēju iestādi un pretendentu nevar notikt, līdz ar to piedāvājums parasti nevar tikt grozīts pēc tā iesniegšanas un ka šī līgumslēdzēja iestāde nevar lūgt paskaidrojumus no pretendenta, kura piedāvājumu tā uzskata par neprecīzu vai neatbilstošu iepirkuma procedūras dokumentiem (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2017. gada 14. septembris, *Casertana Costruzioni*, C-223/16, EU:C:2017:685, 35. punkts; 2021. gada 17. jūnijs, *Simonsen & Weel*, C-23/20, EU:C:2021:490, 61. punkts, un 2024. gada 13. jūnijs, *BibMedia*, C-737/22, EU:C:2024:495, 31. un 32. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

70 Tā kā Direktīvas 2014/24 80. panta 1. punktā ir noteikts pienākums ievērot šos pārskatāmības un vienlīdzības principus metu konkursa procedūrās, un nevienā citā tiesību normā, kas attiecas uz šīm procedūrām, nav paredzētas kandidātu tiesības tikt uzklausītiem, kandidātam nevar tikt atļauts prasīt, lai attiecīgā konkursa atlases komisija to uzklausītu, pirms tā ir sarindojusi viņam iesniegtos projektus vai plānus.

71 Kā ģenerāladvokāts būtībā ir atgādinājis secinājumu 23. un 37. punktā, šādu interpretāciju apstiprina nepieciešamība saglabāt konkursa atlases komisijas neatkarību un klasifikāciju, pamatojoties tikai uz iesniegto projektu un plānu objektīvajiem nopelniem, ko ir paredzēts nodrošināt ar Direktīvas 2014/24 82. panta 2. un 4. punktā paredzēto anonimitātes prasību. Proti, neraugoties uz piesardzības pasākumiem, kas var tikt īstenoti, šīs atlases komisijas veikta iepriekšējas uzklausīšanas procedūra joprojām rada risku, ka šīs uzklausīšanas laikā tiks izpausti elementi, kas ļauj kaut vai netieši identificēt kandidātu.

72 Turklāt, kā it īpaši ilustrē Direktīvas 2014/24 36. panta 5. punkta pēdējā daļa, 41. panta trešā daļa vai arī 69. panta 1. un 4. punkts, kas ietverti šīs direktīvas II sadaļā, ja Savienības likumdevējs vēlas atzīt kandidātiem vai pretendentiem tiesības sazināties ar attiecīgo līgumslēdzēju iestādi vai risināt sarunas ar to, šis likumdevējs šajā ziņā skaidri atzīst līgumslēdzējas iestādes pienākumu.

73 Vēl jāpiebilst, ka, ja iesniedzējtiesa secinātu, ka pamatlietā aplūkoto konkursu reglamentē nevis Direktīva 2014/24, bet gan Direktīva 2014/25, tai līdzīgu iemeslu dēļ kā tie, kas izklāstīti šī sprieduma 64.–72. punktā, būtu jāuzskata, ka pēdējās minētās direktīvas 97. un 98. pants nevar tikt interpretēts tādējādi, ka kandidāts varētu prasīt, lai atlases komisija viņu uzklausītu, pirms tā klasificējusi tai iesniegtos projektus un plānus.

74 Trešām kārtām, kā ģenerāladvokāts ir uzsvēris secinājumu 46.–58. punktā, vispārējais Savienības tiesību princips par tiesībām tikt uzklausītam, kas ir piemērojams pamatlietā, nemaina šādu secinājumu.

75 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru šīs tiesības Savienības tiesību piemērošanas jomā ikvienai personai garantē iespēju lietderīgi un efektīvi paust savu viedokli administratīvajā procesā un pirms jebkura lēmuma, kas var nelabvēlīgi skart tās intereses, pieņemšanas, tostarp tad, ja šāda prasība nav paredzēta piemērojamajā tiesiskajā regulējumā (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1996. gada 24. oktobris, Komisija/*Lisrestal* u.c., C-32/95 P, EU:C:1996:402, 21. punkts, 2021. gada 14. janvāris, *RTS infra* un *Aannemingsbedrijf Norré-Behaegel*, C-387/19, EU:C:2021:13, 34. punkts, 2024. gada 12. septembris, *Sagrario*, C-63/23, EU:C:2024:739, 79. punkts, kā arī 2025. gada 6. marts, *Obshtina Veliko Tarnovo* un *Obshtina Belovo*, C-471/23 un C-477/23, EU:C:2025:155, 74. punkts un tajā minētā judikatūra).

76 Šajā lietā nav strīda par to, ka atlases komisijas lēmums, ar kuru sabiedrība prasītāja pamatlietā ir zaudējusi jebkādu iespēju saņemt piemaksas, kas saistītas ar pamatlietā aplūkoto konkursu, un pakalpojumu publiskā iepirkuma līgums, kura slēgšanas tiesības vēlāk tiks piešķirtas, ir šai prasītājai sabiedrībai nelabvēlīgs akts.

77 Ņemot to vērā, tiesības tikt uzklausītam ir jāizvērtē, ņemot vērā katra gadījuma īpašos apstākļus, it īpaši attiecīgā akta raksturu, tā pieņemšanas kontekstu un attiecīgo jomu regulējošās tiesību normas, jo šādu tiesību mērķis ir ļaut privātpersonām lietderīgi darīt zināmu savu viedokli par elementiem, uz kuriem administrācija plāno balstīties (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2014. gada 5. novembris, *Mukarubega*, C-166/13, EU:C:2014:2336, 54. punkts; 2021. gada 6. oktobris, *Prokuratura Rejonowa Łódź-Bałuty*, C-338/20, EU:C:2021:805, 42. punkts, kā arī 2024. gada 25. aprīlis, NW un PQ (Klasificēta informācija), C-420/22 un C-528/22, EU:C:2024:344, 89. punkts).

78 Taču Direktīvā 2014/24 reglamentētās konkursa procedūras mērķis ir ļaut konkursa atlases komisijai anonīmi, objektīvi un pārskatāmi salīdzināt katra kandidāta projektus vai plānus, pamatojoties vienīgi uz paziņojumā par konkursu norādītajiem kritērijiem. Tādējādi šī konkursa dalībniekiem, pamatojoties uz iepirkuma procedūras dokumentos ietvertajiem precīzajiem datiem, ir jāiesniedz plāns vai projekts, kura mērķis ir visatbilstošāk īstenot attiecīgās līgumslēdzējas iestādes ieceres, kuras ir norādītas šajos dokumentos.

79 Turklāt šiem dalībniekiem ir jāizrāda pienācīga rūpība, izstrādājot savus projektus vai plānus, un šai līgumslēdzējai iestādei nav pienākuma sazināties ar tiem, lai kliedētu neskaidrības šajā ziņā (pēc analoģijas un šajā nozīmē skat. spriedumu, 2012. gada 29. marts, *SAG ELV Slovensko* u.c., C-599/10, EU:C:2012:191, 38. punkts).

80 No tā izriet, ka, ņemot vērā šī sprieduma 78. un 79. punktā atgādinātos īpašos ar konkursa procedūru saistītos apstākļus, it īpaši nepieciešamību saglabāt kandidātu anonimitāti, kā arī vienlīdzību starp viņiem un pienākumu šiem kandidātiem izrādīt rūpību, izstrādājot savus plānus vai projektus, kandidāta tiesības tikt uzklausītam pirms viņa projekta vai plāna pieņemšanas,

attiecīgā gadījumā – pirms izslēgšanas no atlases procedūras, neietver tiesības attiecīgajā konkursa atlases komisijā paust savu viedokli par elementiem, ar kuriem šī atlases komisija plāno pamatot savu lēmumu, bet gan izpaužas vienīgi kā iespēja iesniegt plānu vai projektu, kas atbilst minētās līgumslēdzējas iestādes iecerēm. Līdz ar to šādam kandidātam nav jāatzīst tiesības tikt uzklausītam tajā pašā atlases komisijā pēc šīs iesniegšanas un pirms pēdējā minētā ir galīgi sarindojusi viņam iesniegtos plānus vai projektus.

81 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka Direktīvas 2014/24 80. un 82. pants jāinterpretē tādējādi, ka tiem ir pretrunā tas, ka konkursa dalībnieki var prasīt, lai šī konkursa atlases komisija tos uzklausa, pirms tā galīgi klasificējusi viņu iesniegtos plānus vai projektus.

Par tiesāšanās izdevumiem

82 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedības, kas notiek iesniedzējtiesā, tāpēc tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK, kas grozīta ar Komisijas 2019. gada 30. oktobra Deleģēto regulu (ES) 2019/1828, 80. un 82. pants

jāinterpretē tādējādi, ka

tiem ir pretrunā tas, ka konkursa dalībnieki var prasīt, lai šī konkursa atlases komisija tos uzklausa, pirms tā galīgi klasificējusi viņu iesniegtos plānus vai projektus.

[Paraksti]